

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertu biroja vadītāja
13.06.2013. r. kojomu Nr.01-02/184.

VALSTS TIESU EKSPERTU BIROJA 2012. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2013

Saturs

Lietotie sa sin jumi	3
1. Valsts tiesu ekspert žu biroja pamatinform cija.....	4
1.1. Valsts tiesu ekspert žu biroja juridiskais statuss	4
1.2. Valsts tiesu ekspert žu biroja politikas jomas, darb bas virzieni un stenot s budžeta programmas.....	4
1.3. P rskata gada galvenie uzdevumi.....	5
2. Valsts tiesu ekspert žu biroja finanšu resursi un darb bas rezult ti	5
2.1. Valsts budžeta finans jums un t izlietojums.....	5
2.2. Darb bas galven s aktivit tes un to m r i, pl notie rezult ti un to izpildes anal ze	7
2.2. Inform cija par pakalpojumiem	11
2.3. Kvalit tes vad bas sist mas uztur šana un pilnveidošana.....	11
3. Valsts tiesu ekspert žu biroja person ls	12
4. Valsts tiesu ekspert žu biroja komunik cija ar sabiedr bu	14
5. 2013.gad pl notie pas kumi	14

Lietotie sa sin jumi

ENFSI	Eiropas tiesu ekspert žu iest žu asoci cija (<i>European Network of Forensic Science Institutions</i>)
ISO	Starptautisk standartiz cijas organiz cija (<i>International Organization of Standardization</i>)
LATAK	Latvijas Nacion lais akredit cijas birojs
MK	Ministru kabinets
TM	Tieslietu ministrija
VTEB	Valsts tiesu ekspert žu birojs
ZRTEC	Zieme rietumu tiesu ekspert žu centrs
LTEC	Lietuvas tiesu ekspert žu centrs
ITEI	Igaunijas tiesu ekspert žu instit ts
RTU	R gas Tehnisk universit te
LU	Latvijas Universit te
JF	Juridisk fakult te
LATLAB	Latvijas laboratoriju asoci cija
CTS	Collaborative Testing Services

1. Valsts tiesu ekspert žu biroja pamatinformacija

1.1. Valsts tiesu ekspert žu biroja juridiskais statuss

1921.gada 10.oktobr pirm s Latvijas br valsts MK pie ma l mumu par Zin tnisk s tiesu ekspert zes instit ta izveidi. Jau taj laik valstsv ri saprata, ka tiesu ekspert žu iest de ir absol ti nepieciešama un neat emama ties bu sarg jošo instit ciju sast vda a. Gadu gait iest des pak aut ba un nosaukumi vair kk rt main jušies. Kopš 2001.gada janv ra tas ir - Valsts tiesu ekspert žu birojs. Nobriestot Latvijas valstij un t s ties bsarg jošaj m iest d m, pak penisku izaugsmi piedz voja ar VTEB, un šobr d t ekspertu darbs ie em aizvien noz m g ku lom u krimin lproces , civilproces un administrat vaj proces .

VTEB ir TM padot bas iest de, kuras kompetenc ir daž da veida tiesu ekspert žu izdar šana, pamatojoties uz izmekl t ju, prokuroru un tiesas l mumiem, k ar citu juridisku un fizisku personu iesniegumiem (MK 2004. gada 14. septembra noteikumi Nr. 793 „Valsts tiesu ekspert žu biroja nolikums”). 2008.gada 20.j nij VTEB akredit ts atbilstoši LVS EN ISO/IEC17025:2005 standarta „Test šanas un kalibr šanas laboratoriju kompetences visp r g s pras bas” pras b m.

1.2. Valsts tiesu ekspert žu biroja politikas jomas, darb bas virzieni un stenot s budžeta programmas

Eksperta atzinums k viens no pier d šanas l dzek iem ie em aizvien noz m g ku lom u krimin lproces , civilproces un administrat vaj proces . Min tais ir saist ts ar to, ka ekspert zes rezult t noskaidrotie fakti ir pamatoti ar objekt viem un zin tniskiem p t jumiem. Vienlaic gi ar tiesu ekspert zes noz mes palielin šanos aizvien augst kas pras bas procesa virz t ji, tiesa un sabiedr ba izvirza tiesu ekspertu kvalifik cijai un pielietotaj m izp tes metod m. Kvalit tes p rvald bas sist mas uztur šana un VTEB akredit cijas sf ras paplašin šana ar jaun m ekspert žu jom m šobr d ir viena no svar g kaj m VTEB darb bas priorit t m, kas dod iesp ju gan VTEB darbiniekiem, gan ar ekspert žu noteic jiem b t p rliecin tiem par ieg to rezult tu pareiz bu un izmantoto metožu atbilst bu Eiropas tiesu ekspert žu laboratoriju praksei.

Pamatojoties uz funkcion lo pien kumu sadali atbilstoši MK 2003. gada 29. decembra r kojumam Nr. 825 „Par Valsts policijas reorganiz ciju”, VTEB nodrošina tiesu autotehnisk s, rokrakstu, reljefo identifik cijas z mju un misko ekspert žu - augsnes, augu valsts izcelsmes objektu, š iedru, laku un kr su, stikla, polim ru, met lu un to sakaus jumu, autotransporta spuldz šu izp tes veikšanu. VTEB ir vien g ekspert žu iest de valst , kur iesp jama š viena p du morfolo isk un misk izp te ar sken jošo elektronu mikroskopu. L dztekus min tajiem priorit rajiem darb bas virzieniem VTEB veic dokumentu tehnisk s, autor bas, infotehnisk s, daktiloskopisk s un trasolo isk s ekspert zes. Tiesu ekspertu re istr (http://www.ta.gov.lv/lv/tiesu_ekspertu_padome_1481/tiesu_ekspertu_registrs_1474) var iepaz ties ar VTEB sertific to tiesu ekspertu sarakstu.

Lai nodrošin tu klientiem sniegto pakalpojumu kvalit ti, VTEB eksperti akt vi darbojas daž d s ENFSI ekspertu darba grup s, kas dod iesp ju harmoniz t izp tes metodes, piedal ties starplaboratoriju prasmes p rbaud s un sadarboties sarež tu gad jumu izp t .

VTEB darbinieki regul ri piedal s izmekl t ju, inspektoru un tiesnešu apm c bas proces .

VTEB darb ba 2012.gad finans ta no budžeta programmas 01.00.00 (klasifik cijas kods 11.00.00) „Tiesu ekspert žu zin tnisk p tniec ba” un 02.00.00 (klasifik cijas kods 99.00.00) „L dzek i neparedz tiem gad jumiem”.

1.3. P rskata gada galvenie uzdevumi

Galvenie pl notie uzdevumi 2012.gad :

- veikt VTEB reakredit ciju vis esošaj akredit cijas sf r atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025 un LATAK pras b m;
- paplašin t VTEB akredit cijas sf ru ar polim ru izstr d jumu ekspert žu jomu un metodi „Krustojošos l niju sec bas noteikšana” dokumentu ekspert žu jom ;
- sagatavot š vienu p du izp tes ekspert žu jomu, elementu sast va noteikšanu ar SEM/EDS metodi un transportl dzeku sadursmes meh nisma izp tes metodi akredit cijai un iesniegt LATAK pieteikumu akredit cijas sf ras paplašin šanai;
- iesniegt apliecin jumus Tiesu ekspertu padomei eksperta ties bu/kvalifik cijas ieg šanai 6 ekspertiem;
- turpin t darbu ENFSI un t s ekspertu darba grup s;
- piedal ties ENFSI un cit s starptautisk s prasmes p rbaud s daž d s ekspert žu jom s;
- turpin t darbu projekt „Eiropas mentorings tiesu ekspert žu laboratoriju akredit cijai”.

2. Valsts tiesu ekspert žu biroja finanšu resursi un darb bas rezult ti

2.1. Valsts budžeta finans jums un t izlietojums

VTEB budžetu 2012.gad veidoja programma 01.00.00 (klasifik cijas kods 11.00.00) „Tiesu ekspert žu zin tnis k p tniec ba” ar budžetu LVL 492454 un programma 02.00.00 (klasifik cijas kods 99.000.00) „L dzeku neparedz tiem gad jumiem” ar budžetu LVL 15462. Budžeta l dzeku izlietojums un r d t ju izpilde 2012.gad un to sal dzin jums ar 2011.gadu atspogu ots 1.tabul un 2.tabul .

Sal dzinot ar 2011.gadu, 2012.gad budžets samazin ts par 4,3%, t.i. LVL 22292. Samazin jums saist ts ar to, ka 2011.gad notika tr s ENFSI darba grupu san ksmes, kuru organiz šanas izdevumus sedza no biroja budžet iemaks t m dal bas maks m.

Sal dzinot ar 2011.gadu, 2012.gad budžets atl dz bai nebija palielin ts, l dz ar to VTEB darbiniekiem, tai skait ekspertiem, joproj m ir samazin ta darba slodze. Ekspertu pien kumi un funkcijas, neskatoties uz noteikto nepilna laika darba ned u un l dz ar to ar samazin to atalgojumu, nav mazin jušies. Iepriekšmin t iemesla d eksperta darbu VTEB pamet vai paliek uz pusslodzi aizvien vair k tiesu ekspert i. 2012.gad darbu VTEB ir atst juši 3 eksperti. Min tais palielina ekspert žu izpildes termi us, kas savuk rt pagarina izmekl šanas laiku krimin lliet s un lietu izskat šanas laiku ties s. Ekspert žu termi i infotehniskaj ekspert z ir aptuveni divi gadi, autotehniskaj ekspert z , dokumentu tehniskaj un rokrakstu ekspert z – 3 m neši. Ekspertu tr kums rada neapmierin t bu ne tikai procesa virz t jos, bet ar procesos iesaist j s person s, kas vairo sabiedr bas negat vo nost ju pret izmekl šanas un lietu izskat šanas procesiem valst .

Kapit lieguld jumiem atv l tais finans jums LVL 20495 apm r izlietots nemateri lo ieguld jumu un pamatl dzeku ieg dei. Ieg d ta programma *Windows 7 Ultimate* infotehniskaj m ekspert z m un pamatl dzeku i – videokamera *LEICA DFC495 & SW Kit* dokumentu ekspert žu vajadz b m, transportl dzeka diagnostikas ier ce *AVDI Interface with cable set (OBDII+USB)* reljefo numura z mju izp tei.

ENFSI dal bas maksai atv l ti LVL 1758.

2012.gada ie mumi par maksas pakalpojumiem bija pl noti LVL 10000, faktiski sa emts LVL 21109.

2012.gad budžeta programma 01.00.00 „Tiesu ekspert žu zin tnis k p tniec ba” apg ta 99,6 % vai LVL 490670 apm r , neizpilde ir 0,4% vai LVL 1784. Kapit lie ieguld jumi apg ti 100 %.

2012.gad VTEB bija pieš irti l dzek i no programmas 02.00.00 „L dzek i neparedz tiem gad jumiem” sken još elektronu mikroskopa *Quanta 200* ar EDAX ener iju dispersijas spektroskopu remontam. L dzek i apg ti 100% vai LVL 15462 apm r .

1.tabula

Pamatbudžeta programmas 01.00.00 „Tiesu ekspert žu zin tnis k p tniec ba” finans jums un t izlietojums (latos)

N.p.k.	Finansi lie r d t ji	2011.gada (faktisk izpilde)	2012. gad	
			Apstiprin ts likum	Faktisk izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kop)	517962	486322	495670
1.1.	dot cijas	477143	476322	474561
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ie mumi	40819	10000	21109
1.3.	rvalstu finanšu pal dz ba	0		
2.	Izdevumi (kop)	522678	492454	490670
2.1.	uztur šanas izdevumi (kop)	497566	471959	470192
2.1.1.	k rt jie izdevumi	494930	470201	468435
2.1.2.	procentu izdevumi	0		
2.1.3.	subs dijas, dot cijas, soci lie pabalsti	0		
2.1.4.	k rt jie maks jumi Eiropas Kopienas budžet un starptautisk sadarb ba	2636	1758	1757
2.1.5.	uztur šanas izdevumi transfertiem	0		
2.2.	izdevumi kapit lieguld jumiem	25112	20495	20478

2.tabula

Pamatbudžeta programmas 02.00.00 „L dzek i neparedz tiem gad jumiem” finans jums un t izlietojums (latos)

N.p.k.	Finansi lie r d t ji	2011.gada (faktisk izpilde)	2012. gad	
			Apstiprin ts likum	Faktisk izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kop)	0	15462	15462
1.1.	dot cijas	0	15462	15462
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ie mumi	0		
1.3.	rvalstu finanšu pal dz ba	0		
2.	Izdevumi (kop)	0	15462	15462
2.1.	uztur šanas izdevumi (kop)	0	15462	15462
2.1.1.	k rt jie izdevumi	0	15462	15462
2.1.2.	procentu izdevumi	0		
2.1.3.	subs dijas, dot cijas, soci lie pabalsti	0		
2.1.4.	k rt jie maks jumi Eiropas Kopienas budžet un starptautisk sadarb ba	0		
2.1.5.	uztur šanas izdevumi transfertiem	0		

2.2.	izdevumi kapit lieguld jumiem	0		
------	-------------------------------	---	--	--

2.2. Darb bas galven s aktivit tes un to m r i, pl notie rezult ti un to izpildes anal ze

2012.gad VTEB ne stenoja jaunas politikas iniciat vas. Esošais VTEB budžets at auj nodrošin t tikai pamatfunkciju un uzdevumu izpildi.

Kvalitat va, zin tniski pamatota tiesu ekspert žu veikšana

2012.gad biroj veikto ekspert žu kopskaits (tai skait neizpild t s no 2011.gada) ir 1820, kas sal dzin jum ar 2011.gadu ir par 154 jeb 7,8 % ekspert z m maz k. Ekspert žu skaits sal dzin jum ar 2011.gadu palielin jies autotehnisko un trasolo isko ekspert žu jom , augu valsts objektu, kr su materi lu un p rkl jumu, polim ru un stikla izstr d jumu izp t , samazin jies – š iedru, met lu, reljefo identifik cijas z mju, grafiskaj , dokumentu tehniskaj izp t un papill rl niju p du vizualiz šan .

Liel k da a no ekspert z m ir veiktas krimin lproces (76%) vai iesniegumu p rbaudes stadij (16%). Civilproces ir veiktas 6%, bet administrat vaj proces tikai 1% no kop j ekspert žu skaita. Ekspert zes, kuras veiktas, pamatojoties uz personu iesniegumiem, veido aptuveni 1% no kop j ekspert žu skaita.

2012.gad VTEB veikto ekspert žu skaits ir apkopots 3.tabul .

Vid jais ekspert žu veikšanas ilgums 2012.gad sal dzin jum ar 2011.gadu ir nedaudz samazin jies no 49 l dz 47 dien m, tom r tas joproj m ir liels, kas saist ts ar iev rojamu darbietilp go daudzobjektu ekspert žu un iekav to inform cijas tehnolo iju ekspert žu skaitu.

3.tabula

2012.gad veikto ekspert žu skaits

Nr.p. k.	Kods*	Ekspert žu specialit te	Ekspert žu skaits 2011.gad	Ekspert žu skaits 2012.gad
1.	02.01	Augsnes izp te	7	8
2.	03.01	Transportl dzek u tehnisk st vok a izp te	47	64
3.	03.02	Sadursmes meh nisma izp te	512	592
4.	06.02	Dz vnieku matu izp te	3	1
5.	07.01	Augu valsts objektu izp te	2	13
6.	08.01	Daktiloskopisk identifik cija	21	18
7.	08.02	Papill rl niju p du vizualiz šana	59	48
8.	09.01	Dokumentu tehnisk izp te	130	108
9.	13.01	Reljefo identifik cijas z mju izp te	198	128
10.	14.01	Inform cijas tehnolo iju izp te	48	33
11.	15.	misk ekspert ze	6	8
12.	15.01	Dokumentu materi lu izp te	9	11
13.	15.02	Kr su materi lu un p rkl jumu izp te	154	169
14.	15.03	Met lu un sakaus jumu izp te	26	16

15.	15.05	Naftas produktu un viegli uzliesmojošo vielu izp te	33	24
16.	15.08	Polim ru izstr d jumu izp te	14	23
17.	15.12	Stikla, keramikas un to izstr d jumu izp te	41	50
18.	15.13	Š iedru materi lu un to izstr d jumu izp te	57	28
19.	15.14	Š viena p du misk izp te	23	18
20.	18.01	Rakst ta teksta lingvistisk izp te	2	1
21.	22.01	Grafisk (rokrakstu) izp te	540	408
22.	27.	Trasolo isk izp te	35	47
		Kop gad	1974	1820

* - atbilstoši 2011.gada 21.j nija MK noteikumiem Nr.466 „Tiesu ekspertu specialit šu klasifikators”

Biroja eksperti 2012.gad 104 reizes piedal jušies tiesas s d s, t.sk. 75% gad jumu eksperti snieguši liec bas. Sal dzinot ar iepriekš jo periodu, kad ties s sniegto liec bu patsvars bija 50%, 2012.gad tas ir b tiski palielin jies. Biroj gada beig s ir ier kota videokonferences iek rta, kas turpm k aus ekspertu nopratin šanu ties s veikt att lin ti. 2012.gada decembr notikušas 5 videokonferences.

2012.gad turpin j s iepriekš jos gados uzsk t prakse, kad eksperta atzinumu p rbauda otrs jeb „ nu” eksperts. Lai gan š da prakse palielina ekspertu slodzi un pas t jumu izpildes termi us, vienlaikus t nodrošina eksperta atzinuma augst ku kvalit ti un rezult tu objektivit ti.

M c bu metodiskais darbs ar klientiem

Lai nodrošin tu iesniegto materi lu atbilst bu ekspert žu pras b m, 2012.gad turpin j s darbs ar klientiem. Ties bsarg jošo iest žu darbiniekiem ir sniegtas rakstiskas un mutiskas konsult cijas ekspert žu jaut jumos. Saska ar VTEB darba pl nu un pamatojoties uz iest žu piepras jumiem, ir noorganiz ti 6 semin ri ekspert žu noteic jiem (sk.4.tabulu).

4.tabula

2012.gad VTEB organiz tie semin ri ekspert žu noteic jiem

T ma	M r auditorija	Datums
Kvalifik cijas kursi "Notikuma vietas apskate" par t m m: - š viena p du veidošan s un to no emšana no personu rok m. Š viena produktu t l ka izp te; - stikls, met ls, kv lspuldzes, augsne, kr sas un polim rik krimin listisk s izp tes objekts, to mekl šana un iz emšana notikuma viet .	Valsts policijas eksperti krimin listi	10.02.2012.
„Ce u satiksmes negad juma noform šana ar protokolu, video un foto, k ar saska ot pazi ojuma noform šana.”	Valsts policijas Vidzemes re iona p rvaldes speci listi	17.04.2012.

"Valsts tiesu ekspertu biroja veicamās ekspertīzes".	Seminārs jaunajiem tiesnešiem un tiesnešu mācību centra darbiniekiem	5.09.2012.
Seminārs par aktu liem jautājumiem tiesu ekspertizē "Stikla lausku, polimru un laku krāsām materiālu izemšana un izpēte".	Valsts policijas Satiksmes administratīvopriekšmetu izmeklēšanas biroja darbinieki	22.11.2012.
Kvalifikācijas kursi "Notikuma vietas apskate" par tēmām: - šī vieta pārdodama un to noņemšana no personu rokām. Šī vieta produkti tālrunī izpēti; - stikls, metāls, kvēlspuldzes, augsne, krāsas un polimri kā kriminālistiskās izpētes objekts, to meklēšana un izemšana notikuma vietā.	Valsts policijas eksperti, inspektori kriminālisti	13.12.2012.
Rekonstrukcija pēc šī vieta pārdomā notikuma vietas	Valsts policijas eksperti, inspektori kriminālisti	20.12.2012.

Prezentācijas un zinātniskās publikācijas

2012.gadā VTEB eksperti prezentējuši un publicējuši šādus darbus:

- prezentācija „*Application of the Finite Element Method in Road Accident Reconstruction*” (Ž. Butnins) konferencē „*Machine Building and Technosphere of the XXI Century*”, Sevastopol, Ukrainā, 17.-22.09.;
- prezentācija „*Report and Scale of conclusion in Latvia State Forensic Science Bureau*” (J. Aumeistere) 2. Baltijas valstu dokumentu tehnisko un rokrakstu ekspertu zinātniski - praktiskā konferencē, 10.-11.05., LTEC, Viļņi;
- prezentācija „*Pazemes, kas liecina par ierakstu izpildīšanu ar kreiso roku*” (I. Mjādeca) 2. Baltijas valstu dokumentu tehnisko un rokrakstu ekspertu zinātniski - praktiskā konferencē, 10.-11.05., LTEC, Viļņi;
- prezentācija „*Overview of the results of collaborative test in examination of intersecting lines and digital montage*” (S. Silarja) 2. Baltijas valstu dokumentu tehnisko un rokrakstu ekspertu zinātniski - praktiskā konferencē, 10.-11.05., LTEC, Viļņi;
- prezentācija „*Determination of accelerated ink aging marks by chromatographic methods*” (V. Freidenfelds); 2. Baltijas valstu dokumentu tehnisko un rokrakstu ekspertu zinātniski - praktiskā konferencē, 10.-11.05., LTEC, Viļņi;
- prezentācija „*Latvian National ID cards*” (O. Priedīte) 2. Baltijas valstu dokumentu tehnisko un rokrakstu ekspertu zinātniski - praktiskā konferencē, 10.-11.05., LTEC, Viļņi;
- stenda ziņojums „*Dokumenta jūdziena problēma*” (S. Silarja) LU 70. konference, 07.02., Rīga;
- referāts „*Secinājumu veidi un to skaidrojums dokumentu tehniskajai ekspertīzei*” (S. Silarja) LU Juridiskās fakultātes III Juridiskās zinātnes doktorantu un zinātniskgrāda pretendentu zinātniski-praktiskā konference, 16.04., Rīga; raksts publicēts: (ISBN 978-9984-45-583-9) Juridiskās zinātnes teorētiskie un praktiskie problēmjautājumi. Juridiskās zinātnes doktorantu un zinātniskgrāda pretendentu III zinātniski-praktiskās konferences rakstu krājums, Rīga, LU Akadēmiskais apgāds, 2012, 294 lpp.;

- stenda ziņojums „*Eksperta atzinuma saturs un nozīme m sdienu tiesiskajā telpā*” (S.Silarja) LU JF starptautiskā zinātniskā konference "Tiesību aktu kvalitāte un tās nozīme m sdienu tiesiskajā telpā", 04.-05.10., LU, Rīga;
- V.Freidenfelds „*The possibilities of determination of the relative age of ballpoint pen ink entries by high performance liquid chromatography*”, publicēts *Latvian Journal of Chemistry*, Nr.3, 2012;
- V.Freidenfelds „*The determination of signs of accelerated ageing of records made with ballpoint pen inks by using chromatography methods*”, iesniegts publicēšanai *Latvian Journal of Chemistry* 2012.g. septembrī.

Dalība Eiropas tiesu ekspertizā iestādēs asociācijā un ekspertu darba grupās

VTEB aktīvi piedalās ENFSI un tās ekspertu darba grupās kopš 1997.gada.

Darbojoties ENFSI, ekspertiem ir iespēja piedalīties dažādu specialitāšu Eiropas tiesu ekspertu darba grupās un kopā ar projektos tiesu ekspertizēm, izmantojot starptautiskos fondus, kā arī nepieciešamības gadījumā veikt lietisko pierādījumu (podu, objektu) padziļinātu izpēti, ja to nav iespējams veikt VTEB. Tāpat ENFSI dod iespēju nodrošināt darbiniekiem pieredzes apmaiņu un kvalifikācijas celšanu augstākā līmeņa laboratorijās, nodrošināt tūlītēju un pilnvarotgu informāciju apmaiņu problemātisku jautājumu risināšanai, regulāri piedalīties starptautiskās prasmes pārbaužu, kā arī iegūt akreditāciju ekspertizē iestādēs, atbalstu un palīdzību starptautiskās kvalitātes sistēmas standartu uzturēšanai tiesu ekspertizē iestādēs.

VTEB eksperti ir pildīti ar biedri Kvalitātes un kompetences komitejā, vienpadsmit ENFSI darba grupās (šiedru, krāsas, stikla, ugunsgrāku un eksploziju izraisīto materiālu izpēti, rokrakstu, dokumentu, pirkstu podus, trasolojiskās izpēti, ceļu satiksmes negadījumu analīzes, infotehnoloģijas ekspertizē, šaujamieroču un dzīvnieku, augu un augsnes podus darba grupās), kā arī matu izpēti tiesu ekspertu speciālajam projektam grupā (2011.gadā grupa apvienojās ar ENFSI šiedru ekspertu darba grupu).

Biroja eksperti 2012.gadā piedalījās 7 ENFSI darba grupās – dokumentu, informāciju tehnoloģiju, šiedru, stikla un krāsas, pirkstu podus, šķīvīņu podus, ugunsgrāku un eksploziju izraisīto materiālu un kvalitātes, kā arī Ziemeļvalstu Rokrakstu ekspertu darba grupas NORDIC konferencē un 6. Eiropas Tiesu Ekspertizē Akadēmijas konferencē *EAFS2012* Hāgā.

Starptautiskā sadarbība

VTEB darbojas Baltijas valstu (Igaunijas, Latvijas, Lietuvas) Tiesu ekspertizē iestādēs asociācijā. Asociācija ir izveidota 1999.gadā, un atbilstoši Baltijas valstu Tiesu ekspertizē iestādēs vadītāju paraksttājam savstarpējās saprašanās memorandam tā mērķis ir radīt labvēlīgus apstākļus tiešām saiknām un sadarbībai starp ekspertizē iestādēm. Sadarbība notiek organizējot pieredzes apmaiņas vizītes, konsultācijas, seminārus un citus līdzīgus pasākumus. Asociācijas uzdevums ir veidot kopīgu publikāciju izdošanu par tiesu ekspertizē institūciju tiesisko aspektu un pielietoto metodoloģiju, kā arī veicināt starpvalstu ekspertizē iestādēs sadarbību gadījumos, kad nepieciešams veikt kopīgu pētījumu. Baltijas valstu Tiesu ekspertizē iestādēs asociācijas saprašanās memorandā ir noteikts, ka asociācijas vadība uzņemas pienākumus katra ekspertizē iestādes, un tās pilnvaru laiks ir viens gads.

Minētās sadarbības ietvaros 2012.gadā VTEB darbinieki sagatavoja starplaboratoriju prasmes pārbaudes daktiloskopijas jomā Lietuvas TEC ekspertiem.

2012.gadā birojs turpināja dalību ENFSI projektā „Eiropas mentorings tiesu ekspertizē laboratoriju akreditācijai” (EMFA-2), kurā darbojas kā viena no etrēm akreditācijai mentoru laboratorijām. Biroja sadarbības partneris šajā projektā ir Krievijas Ziemeļrietumu Tiesu ekspertizē centrs Sanktpēterburgā (ZRTEC). Projekta mērķis ir 3 gadu laikā Krievijas

ZRTEC ieviest kvalitātes pārvaldības sistēmu un sagatavot vairākas ekspertizomas akreditācijas.

2012.gadā notika EMFA-2 projekta konference Melnkalnē, kur laboratorijas atskaitījās par paveikto pirmajā projekta gadā. Pārskata periodā notika trīs vizītes ZRTEC, kuru laikā teorētiski un praktiski tika apmācīti 16 cilvēku auditoru grupa, izstrādāta darbības plāns kvalitātes sistēmas ieviešanai ZRTEC 2012.-2013.gadam, veikta izstrādāto dokumentu analīze un darbības plāna izpildes kontrole, sniegtas rekomendācijas un ieteikumi. Lai Krievijas eksperti iegūtu pieredzi dalībprasmēs pārbaudīs un identificētu nepieciešamos uzlabojumus savā darbībā, VTEB eksperti sagatavoja šiedru un dokumentu (zīmogu nospiedumu) izpēti materiālus, kā arī izvērtēja ZRTEC ekspertu iegūtos rezultātus. Septembrī ZRTEC kvalitātes vadītāja un divas ekspertes apmeklēja VTEB, iepazīs ar biroja kvalitātes sistēmu un dokumentiem, kā arī ekspertu darbu šiedru un dokumentu ekspertizomās.

2012.gadā turpinās darbs ar Polijas Centrālās tiesu ekspertizomas institūta projektā „Forensic Aid for Vehicle Identification”, kura ietvaros biroja darbinieki piedalījās otrās projekta darba grupas sanāksmēs.

Normatīvo aktu projektu izstrāde

VTEB vadītāja 2012.gadā turpināja strādāt TM darba grupā, kuras uzdevums ir izstrādāt grozījumus Tiesu ekspertu likumam. VTEB vadītāja vada Tiesu ekspertu padomi, VTEB vadītājam vietnieks ir iekšējais Tiesu ekspertu sertifikācijas komisijas sastāvs.

2012.gadā VTEB eksperti turpināja darbu dažādu specialitāšu tiesu ekspertu apmācību programmu projektu izstrādāšanā, kā arī piedalījās tiesu ekspertu kandidātu mācību ekspertizomas recenzēšanā.

2.3. Informācija par pakalpojumiem

VTEB saskaņā ar MK 2010.gada 26.janvāra noteikumiem Nr.80 „Grozījums Ministru kabineta 2008.gada 4.augusta noteikumos Nr.616 „Noteikumi par Valsts tiesu ekspertizomas biroja maksas pakalpojumu cenrādī”” sniedz maksas pakalpojumus – veic ekspertizomas pārbaudes juridisku un fizisku personu iesniegumiem un tiesu lēmumiem civillietās visos VTEB kompetencē esošajos ekspertizomas veidos.

VTEB ir izveidota maksas pakalpojumu iesnieguma veidlapa, kas ir pieejama gan VTEB mājas lapā, gan VTEB kancelejā un kuru klientam ir iespējams aizpildīt ar iesnieguma iesniegšanas dienā birojā.

2012. gadā veiktas 145 maksas ekspertizomas.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana

Biroja kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas uzturēšanu un nepārtrauktu pilnveidošanu biroja atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām, veicinot nekādu, precīzu procesu izpildi birojā, tādējādi apmierinot klientu prasības.

Kvalitātes vadības jomā 2012.gadā biroja darba prioritāte bija apliecināt biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, saglabājot biroja akreditāciju atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17025 standarta prasībām, un paplašināt akreditācijas sfēru ar polimēru ekspertizomu un krustojošo līniju secības noteikšanas metodi dokumentu ekspertizomā.

Biroja akreditācija, tā darbības atbilstība starptautiskiem standartiem un ar to saistītais konsekvences pieaugums ir nozīmīgs starpvalstu sadarbību veicinošs faktors. Tā sekmē eksperta atzinumu atzīšanu citās valstīs, atvieglo datu apmaiņu starp ekspertizomas iestādēm un

starptautisku datubazu izveidi. Šodien, kad pieaugusi noziedznieku mobilitāte un starpvalstu noziegumi, savstarpējā testēšanas rezultātu atzīšana un informācijas apmaiņa ir īpaši svarīga.

Pārskata periodā birojs strādāts pie normatīvo un kvalitātes dokumentu izstrādes un aktualizācijas, procesu dokumentēšanas un instrukciju sagatavošanas, izstrādāti 4 jauni metožu apraksti un sagatavotas 7 jaunas metožu aprakstu versijas, veikta 5 metožu validācija, izstrādāta referenču materiālu, referenču kolekciju un datubāzu vadības kārta, papildinātas un izveidotas jaunas datubāzes un kolekcijas dokumentu un augšnes ekspertizēm. Sagatavoti metodiski norādījumi „Rokrakstu ekspertizēs izpētes objekta raksturojošs pazīmes” un „Secinājumu veidošana šķīdumsakarbas rok rakstu ekspertizē”, veikts pētījums ENFSI projekta ietvaros „ETHG Target Fibre Study” šķiedru ekspertizē.

2012.gadā biroja eksperti piedalījās 9 starptautiskās prasmes pārbaudes programmās un 3 biroja ekspertu organizācijās starptautiskās starplaboratoriju salīdzināšanas, kā arī 2 iekšējās prasmes pārbaudes, kopumā 10 ekspertizēm:

- 8 ENFSI organizātos testos - šķiedru, krāsu, ugunsgrāku un viegli uzliesmojošo vielu, pirkstu pēdu vizualizācijas un identifikācijas, dokumentu, apavu pēdu, polimēru (līmēšu) ekspertizēm; šķīduma pēdu testa izpilde atlikta līdz iekārta bojājuma novēršanai,
- 1 CTS (*Collaborative Testing Service*) organizācija – krāsu ekspertizēm (Nr.12-546);
- biroja ekspertu organizātos Baltijas valstu starplaboratoriju testos dokumentu un dokumentu/rok rakstu izpēti,
- iekšējās prasmes pārbaudes transportlīdzekļu sadursmes mehānismā izpēti un trasološkā ekspertizē,
- prasmes pārbaude nezināmas vielas identificēšanai, izmantojot IS spektroskopijas un SEM/EDS metodes, veikta ar LATAK novērtēšanas vizuālo.

Veiktajās prasmes pārbaudes kopumā 67% rezultāti ir pilnīgi pareizi, bet neapmierinoši rezultāti nav konstatēti. Prasmes pārbaudes rezultāti izvērtēti protokolos, noteiktas un veiktas korektīvas darbības.

2012.gadā sagatavotas starplaboratoriju prasmes pārbaudes:

- Krievijas Ziemeļrietumu Tiesu ekspertizē centram - dokumentu (zīmogu nospiedumu) izpēti un divas prasmes pārbaudes šķiedru izpēti,
- daktiloskopijas jomā Lietuvas TEC ekspertiem.

3. Valsts tiesu ekspertizē biroja personāls

Viens no būtiskiem VTEB uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionāļus un uz darba rezultātu orientētus darbiniekus, lai īstenotu VTEB uzdevumu izpildi, uzturētu funkciju stenošanu.

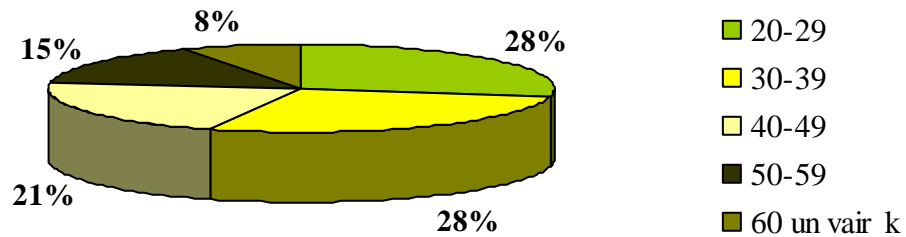
Lai nodrošinātu sistēmas efektīvu funkcionēšanu, VTEB tiek īstenota personāla politika, kuras mērķis ir nodrošināt visus procesus, kas attiecas uz darbu ar cilvēkresursiem (t.sk., atlase, vērtēšana, virzīšana, apmācība u.c.). Personāla politika tiek īstenota atbilstoši akreditācijas kritērijiem.

2012.gadā VTEB bija 51 amata vieta, vidējais faktiski nodarbināto skaits – 47, no kuriem 31 ierēdnis un 16 darbinieki.

2012.gada decembra beigās VTEB strādāja 64% sievietes un 36% vīrieši.

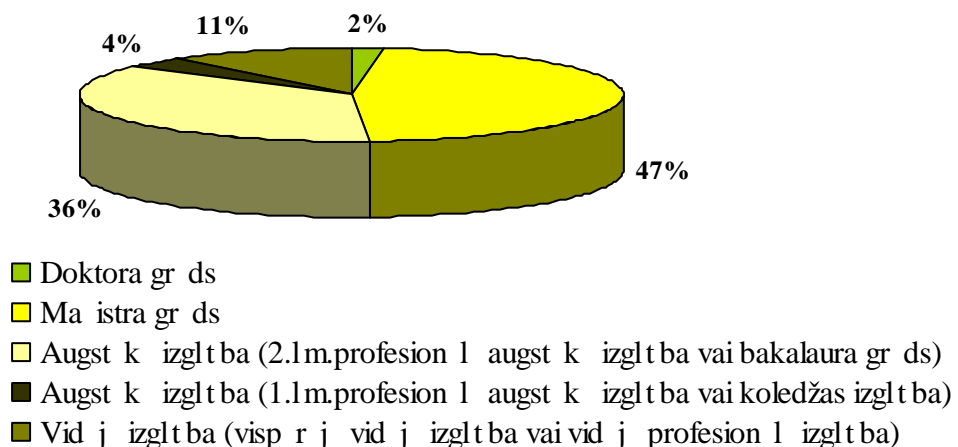
Nodarbināto vidējais vecums VTEB 2012.gadā bijis 37 gadi: 56% no visiem nodarbinātajiem VTEB bijuši vecumā no 20 līdz 39 gadiem, 36% no visiem nodarbinātajiem bijuši vecumā no 40 līdz 59 gadiem, 8% - 60 gadi un vairāk. (skat.1.attēlu).

1.att ls
Nodarbin to procentu lais sadal jums pa vecuma grup m

Vid ji 89% VTEB nodarbin to ir augst k izgl t ba. P c 2012.gada datiem, VTEB otr l me a profesion l augst k izgl t ba vai bakalaura gr ds ir bijis 40% nodarbin to, savuk rt ma istra gr ds ir 47% nodarbin to, doktora gr ds – 2% nodarbin to. (skat.2.att lu.).

2.att ls
Nodarbin to izgl t bas l menis 31.12.2012.

Divi biroja darbinieki 2012.gad piel dzin juši iepriekš ieg to augst ko izgl t bu profesion lajam ma istra gr dam. Tr s darbinieki uzs kuši bakalaura studijas, viens – ma istra studijas, bet septi i turpina studijas doktorant r .

2012.gad notika 9 biroja darbinieku apm c ba 10 daž d s ekspertu specialit t s. Apm c ba pabeigta 6 specialit t s. Viens darbinieks ieguvis eksperta sertifik tus div s autotehnisk s ekspert zes specialit t s. Sekm gi resertific jušies 19 eksperti 29 specialit t s.

Lai nodrošin tu efekt vu VTEB izvirz to uzdevumu veikšanu un m r u sasniegšanu, VTEB regul ri sekm nodarbin to profesion lo zin šanu pilnveidošanu. VTEB apm c ba tiek organiz ta, izmantojot r j s un iekš j s m c bas, atbalstot dal bu viet ja un starptautiska l me a m c b s un pieredzes apmai as pas kumos un darba grup s. 2012.gad :

- 7 darbinieki paaugstin juši kvalifik ciju:
 - pieredzes apmai LTEC,
 - semin r „Accreditation of Examination of Digital Evidence” ITEI, Tallin ,
 - kr su ekspertu apm c bas kursos „KnowItAll-Raman-EUCAP” , Visb den , V cij ;

- darbinieki apmeklājuši 31 semināru un kursus, kurus rīkojušas dažādas organizācijas (LU, RTU, LATLAB, Rīgas Stradiņa universitāte, Rīgas Zinātnes un tehnikas nams, SIA *Saint-tech*, *Derox/Malvern Instruments*, u.c.);
- nodrošināta pieeja speciālajiem tiesu ekspertu periodiskajiem un juridiskajiem žurnāliem – *Journal of Forensic Science*, *Forensic Magazine* un *Digital Forensic Investigator News*, *Global Forensic Science Today*, *Journal of Forensic Identification*, *Jurista vārdi*;
- iegādāta speciāla literatūra dažādos ekspertu veidos.

Personāla mainība 2012.gadā VTEB – darba attiecības tika nodibinātas ar diviem darbiniekiem, savukārt pēc pašu vēlības darba tiesiskās attiecības pārtrauktas ar diviem darbiniekiem, civildienesta attiecības – ar diviem tiesu ekspertiem.

4. Valsts tiesu ekspertu biroja komunikācija ar sabiedrību

2012.gadā regulāri aktualizēta informācija VTEB interneta mājas lapā (www.vteb.gov.lv). Informācija par svarīgākajiem notikumiem ievietota TM mājas lapā (www.tm.gov.lv) gan latviešu, gan angļu valodā.

Par tradīciju ir kļuvusi VTEB dalība „nu” dienās, kurām rīkots ir doties pie skolniekiem tuvāk iepazīties ar viņu interesējošām specialitātēm un nākotnē iespējamo darba vietu. 15.februārī VTEB darbiniekus „noja” 6 jaunieši no dažādām Latvijas skolām.

23.septembrī VTEB piedalījās valsts pavaldes iestāžu Atvērto durvju dienā ar prezentāciju „CSI Latvija”.

VTEB darbinieki regulāri piedalās asins donoru kustībā.

Svarīgākie VTEB notikumi ir atspoguļoti plašsaziņas līdzekļos un elektroniskajās medijās.

5. 2013.gadā plānotie pasākumi

1. Apliecināt biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas efektivitāti, uzturot biroja akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertu jomās.
2. Sagatavot akreditācijai šī viena pādu izpēti un autotehnisko ekspertu jomas, elementu sastāva noteikšanas ar SEM/EDS metodi un standartdokumentu izpēti metodi, paplašināt biroja akreditācijas sfēru ar minētajām metodēm.
3. Turpināt jaunu ekspertu apmēcību – pabeigt apmēcīt 10 tiesu eksperta kandidātus un iegūt 5 jaunu ekspertu sertifikātus un paplašināt tiesu ekspertu kompetenci, pieciem ekspertiem pabeidzot apmēcību otrā specialitātē.
4. Piedalīt 10 ENFSI un 1 CTS ekspertu prasmes pārbaužu.
5. Veikt dokumentu materiālu ekspertu prakses analīzi.
6. Turpināt lekciju darbu un praktiskās nodarbības tiesnešiem, topošajiem un esošajiem tiesībsargības iestāžu darbiniekiem, organizējot 3 seminārus.
7. Turpināt dalību EMFA-2 projektā, projekta nosaugumā veikt ieviestās kvalitātes vadības sistēmas auditu Krievijas ZRTEC.
8. Noorganizēt 2 ENFSI ekspertu darbu grupu ikgadējās sanāksmes.